Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

18 юни 2026 година*

„Преюдициално запитване — Защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни — Регламент (ЕС) 2016/679 — Членове 77 и 79 — Средства за правна защита — Успоредно упражняване — Взаимовръзка между подаването на жалба до национален надзорен орган и упражняването на съдебна защита — Опасност от противоречиви решения — Принцип на ефективната съдебна защита — Процесуална автономия на държавите членки — Принцип на ефективност — Принцип на равностойност“

По дело C-414/24

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) с акт от 17 май 2024 г., постъпил в Съда на 13 юни 2024 г., в рамките на производство по дело

Datenschutzbehörde,

Д-р G S

в присъствието на:

Bundesministerin für Justiz,

D GmbH,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: F. Biltgen, председател на състава, I. Ziemele (докладчик), A. Kumin, S. Gervasoni и M. Bošnjak, съдии,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Datenschutzbehörde, от M. Schmidl и E. Wagner,

* Език на производството: немски.

– за д-р G S, от S. Binder-Novak, Rechtsanwältin,

– за D GmbH, от S. Korab, Rechtsanwalt,

– за австрийското правителство, от A. Posch, J. Schmoll и C. Gabauer, в качеството на представители,

– за италианското правителство, от S. Fiorentino, в качеството на представител, подпомаган от E. De Bonis, avvocato dello Stato,

– за унгарското правителство, от Zs. Biró-Tóth и M. Z. Fehér, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от A. Bouchagiar, M. Heller и от H. Kranenborg, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 септември 2025 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 77 и 79 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 2016 г., стр. 1, наричан по-нататък „ОРЗД“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между д-р G S и Datenschutzbehörde (Орган за защита на данните, Австрия) (наричан по-нататък „DSB“) по повод на отхвърлянето от този орган на подадената от д-р G S жалба по административен ред на основание твърдяно нарушение на правото ѝ на защита на личните ѝ данни, с мотива че преди това заинтересованото лице е подало жалба по съдебен ред със същия предмет, по която е образувано висящо производство пред сезирания съд.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Според съображения 10, 11, 129 и 141 от ОРЗД:

„(10) За да се гарантира последователно и високо ниво на защита на физическите лица, както и за да се премахнат препятствията пред движението на лични данни в [Европейския съюз], нивото на защита на правата и свободите на физическите лица във връзка с обработването на такива данни следва да бъде равностойно във всички

държави членки. Следва да се гарантира последователно и еднородно прилагане в рамките на Съюза на правилата за защита на основните права и свободи на физическите лица във връзка с обработването на лични данни […].

(11) Ефективната защита на личните данни в рамките на Съюза изисква укрепване и подробно описание на правата на субектите на данните и задълженията на онези, които обработват и определят обработването на личните данни, […].

[…]

(129) За да се гарантира последователно наблюдение и прилагане на настоящия регламент навсякъде в Съюза, надзорните органи следва да имат еднакви задачи и ефективни правомощия във всяка държава членка, включително правомощия за разследване, корективни правомощия и правомощия за налагане на санкции, правомощия за даване на разрешения и становища, особено в случаи на жалби от физически лица, и без да се засягат правомощията на прокуратурата съгласно правото на държавата членка — правомощието да довеждат нарушения на настоящия регламент до знанието на съдебните органи и да встъпват в съдебни производства. Тези правомощия следва да включват и правомощието за налагане на временно или окончателно ограничаване, включително забрана, на обработването на данни. Държавите членки могат да посочат други конкретни задачи, свързани със защитата на лични данни съгласно настоящия регламент. Надзорните органи следва да упражняват правомощията си в съответствие с подходящите процедурни гаранции, определени в правото на Съюза и правото на държава членка, независимо, справедливо и в разумен срок. По-специално всяка мярка следва да бъде подходяща, необходима и пропорционална с оглед на осигуряването на съответствие с настоящия регламент, като се отчитат обстоятелствата при всеки конкретен случай, зачита се правото на всяко лице да бъде изслушано преди да бъде взета каквато и да е конкретна мярка, която би го засегнала неблагоприятно, и се избягват излишни разходи и прекалени неудобства за засегнатите лица. Правомощията за разследване по отношение на достъпа до помещения следва да се упражняват в съответствие със специфичните изисквания на процесуалното право на държавите членки, като например изискването за получаване на предварително съдебно разрешение. Всяка мярка със задължителен характер на надзорен орган следва да бъде в писмен вид, да бъде ясна и недвусмислена, да посочва надзорния орган, който е издал мярката, датата на издаване на мярката, да е подписана от ръководителя или член на надзорния орган, упълномощен от него, да посочва основанията за мярката и да се позовава на правото на ефективни правни средства за защита. Това не следва да възпрепятства поставянето на допълнителни изисквания съгласно процесуалното право на държавите членки. Приемането на такова решение със задължителен характер предполага, че то може да подлежи на съдебен контрол в държавата членка на надзорния орган, приел решението.

[…]

(141) Всеки субект на данни следва да има право да подаде жалба до един надзорен орган, по-специално в държавата членка на обичайно си местопребиваване, както и право на ефективни правни средства за защита в съответствие с член 47 от Хартата [на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“], ако счита, че правата му по настоящия регламент са нарушени или ако надзорният орган не

предприема действия по подадена жалба, изцяло или частично отхвърля или оставя без разглеждане жалба или не предприема действия, когато такива са необходими, за да се защитят правата на субекта на данни. Разследването въз основа на жалби следва да се извършва под съдебен контрол и в целесъобразна за конкретния случай степен. Надзорният орган следва да информира субекта на данните за напредъка и резултата от жалбата в разумен срок […]“.

4 Член 17 от ОРЗД, озаглавен „Право на изтриване (право „да бъдеш забравен“)“, предвижда в параграф 1, буква г):

„Субектът на данни има правото да поиска от администратора изтриване на свързаните с него лични данни без ненужно забавяне, а администраторът има задължението да изтрие без ненужно забавяне личните данни, когато е приложимо някое от посочените по-долу основания:

[…]

г) личните данни са били обработвани незаконосъобразно“.

5 Глава VI от ОРЗД, озаглавена „Независими надзорни органи“, включва членове 51—59.

6 Член 57 от тази глава, озаглавен „Задачи“, гласи следното в параграф 1, буква е):

„Без да се засягат останалите задачи, определени с настоящия регламент, на своята територия всеки надзорен орган:

[…]

е) разглежда жалбите, подадени от субект на данни или от структура, организация или сдружение в съответствие с член 80, и разследва предмета на жалбата, доколкото това е целесъобразно, и информира жалбоподателя за напредъка и резултатите от разследването в разумен срок, особено ако е необходимо по-нататъшно разследване или координиране с друг надзорен орган“.

7 Член 58 от ОРЗД, озаглавен „Правомощия“, предвижда в параграф 2:

„Всеки надзорен орган има всички от посочените по-долу корективни правомощия:

а) да отправя предупреждения до администратора или обработващия лични данни, когато има вероятност операции по обработване на данни, които те възнамеряват да извършат, да нарушат разпоредбите на настоящия регламент;

б) да отправя официално предупреждение до администратора или обработващия лични данни, когато операции по обработване на данни са нарушили разпоредбите на настоящия регламент;

в) да разпорежда на администратора или обработващия лични данни да изпълнят исканията на субекта на данни да упражнява правата си съгласно настоящия регламент;

г) да разпорежда на администратора или обработващия лични данни да съобразят операциите по обработване на данни с разпоредбите на настоящия регламент и, ако е целесъобразно, това да стане по указан начин и в определен срок;

д) да разпорежда на администратора да съобщава на субекта на данните за нарушение на сигурността на личните данни;

е) да налага временно или окончателно ограничаване, в т.ч. забрана, на обработването на данни;

ж) да разпорежда коригирането, или изтриването на лични данни или ограничаването на обработването им съгласно членове 16, 17 и 18, както и уведомяването за тези действия на получатели, пред които личните данни са били разкрити съгласно член 17, параграф 2 и член 19;

з) да отнема сертификат или да разпорежда на сертифициращия орган да отнеме сертификат, издаден съгласно членове 42 и 43, или да разпорежда на сертифициращия орган да не издава сертификат, ако изискванията за сертифицирането не са спазени или вече не се спазват;

и) да налага административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“ съгласно член 83, в допълнение към мерките, посочени в настоящия параграф, или вместо тях, в зависимост от особеностите на всеки отделен случай;

й) да разпорежда преустановяването на потока на данни към получател в трета държава или към международна организация“.

8 Глава VIII от ОРЗД, озаглавена „Средства за правна защита, отговорност за причинени вреди и санкции“, включва членове 77—84.

9 Член 77 от ОРЗД, озаглавен „Право на подаване на жалба до надзорен орган“), гласи:

„1. Без да се засягат които и да било други административни или съдебни средства за правна защита, всеки субект на данни има право да подаде жалба до надзорен орган, по-специално в държавата членка на обичайно местопребиваване, място на работа или място на предполагаемото нарушение, ако субектът на данни счита, че обработването на лични данни, отнасящи се до него, нарушава разпоредбите на настоящия регламент.

2. Надзорният орган, до когото е подадена жалбата, информира жалбоподателя за напредъка в разглеждането на жалбата и за резултата от нея, включително за възможността за съдебна защита съгласно член 78“.

10 Член 78 от ОРЗД, озаглавен „Право на ефективна съдебна защита срещу надзорен орган“, предвижда в параграфи 1 и 2:

„1. Без да се засягат които и да било други административни или несъдебни средства за защита, всяко физическо и юридическо лице има право на ефективна съдебна защита срещу отнасящо се до него решение със задължителен характер на надзорен орган.

2. Без да се засягат които и да било други административни или несъдебни средства за защита, всеки субект на данни има право на ефективна съдебна защита, когато надзорният орган, който е компетентен съгласно членове 55 и 56 не е разгледал жалбата или не е информирал субекта на данните в срок от три месеца за напредъка в разглеждането на жалбата, подадена съгласно член 77, или за резултата от нея“.

11 Член 79 от ОРЗД, озаглавен „Право на ефективна съдебна защита срещу администратор или обработващ лични данни“, предвижда:

„1. Без да се засягат които и да било налични административни или несъдебни средства за защита, включително правото на подаване на жалба до надзорен орган съгласно член 77, всеки субект на данни има право на ефективна съдебна защита, когато счита, че правата му по настоящия регламент са били нарушени в резултат на обработване на личните му данни, което не е в съответствие с настоящия регламент.

2. Производствата срещу даден администратор или обработващ лични данни се образуват пред съдилищата на държавата членка, в която администраторът или обработващият лични данни има място на установяване. Като алтернативен вариант такива производства могат да се образуват пред съдилищата на държавата членка, в която субектът на данните има обичайно местопребиваване, освен ако администраторът или обработващият лични данни е публичен орган на държава членка, действащ в изпълнение на публичните си правомощия“.

12 Член 81 от ОРЗД, озаглавен „Прекратяване на производството“, гласи в параграфи 2 и 3:

„2. Когато производство, засягащо същия въпрос по отношение на обработване от същия администратор или обработващ личните данни е висящо пред съд на друга държава членка, всеки компетентен съд, освен първия сезиран съд, може да преустанови производството, което води.

3. Когато тези производства са висящи пред първоинстанционни съдилища, всеки съд, освен първия сезиран съд, може също да се откаже от компетентност по молба на една от страните, при условие че първият сезиран съд е компетентен по отношение на въпросните искове и правото му допуска тяхното съединяване“.

Националното право

13 Съгласно член 94, параграф 1 от Bundes-Verfassungsgesetz (Федерален конституционен закон), повторно обнародван на 2 януари 1930 г. (BGBl. 1/1930), в приложимата му редакция към фактите по спора в главното производство гласи:

„Съдът е независим от всички административни органи.

[…]“.

14 Член 24 от Bundesgesetz zum Schutz natürlicher Personen bei der Verarbeitung personenbezogener Daten (Datenschutzgesetz — DSG) [Федерален закон за защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни (Закон за защита на

данните — DSG)] от 17 август 1999 г. (BGBl. I, 165/1999), в редакцията му, приложима към фактите по спора в главното производство, озаглавен „Жалби до органа за защита на данните“, предвижда в параграфи 1 и 4:

„(1) Всеки субект на данни има право да подаде жалба до органа за защита на данните, ако счита, че обработването на лични данни, отнасящи се до него, нарушава ОРЗД или член 1 или член 2, първа глава.

[…]

(4) Правото на разглеждане на жалба се погасява, ако жалбоподателят не подаде жалбата в рамките на една година от узнаването за увреждащото събитие, но не по-късно от три години след настъпването на твърдяното събитие. Просрочени жалби следва да бъдат отхвърлени […]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

15 На 3 юли 2017 г. д-р G S, лекар, иска от дружеството D, оператор на платформа за търсене на лекари, която дава възможност на трети лица да представят отзиви и препоръки за лекари, да изтрие определени лични данни, които се отнасят до нея, като се позовава на правното положение преди влизането в сила на ОРЗД. На 10 юли 2017 г. дружеството D отхвърля искането за изтриване.

16 След този отказ през ноември 2017 г. д-р G S предявява иск срещу това дружество пред граждански съд, като се позовава по-специално на нарушение на правото на защита на личните данни и настоява публикуваните данни, отнасящи се до нея, да бъдат изтрити. Освен това тя иска на дружеството да бъде разпоредено да се въздържа от по-нататъшно обработване на тези данни.

17 На 22 юни 2018 г., след влизане в сила на ОРЗД, д-р G S отново сезира дружеството D с искане отнасящите се до нея лични данни, публикувани на управляваната от него платформа, да бъдат изтрити. С писмо от 6 юли 2018 г. това искане също е отхвърлено.

18 При тези условия на 26 юли 2018 г. д-р G S подава жалба по член 77, параграф 1 от ОРЗД до DSB, като се позовава по-специално на член 17 от този регламент, който установява правото на изтриване. С жалбата тя иска от DSB да установи нарушение на правото ѝ на защита на личните данни, да разпореди на дружеството D да заличи всички, отнасящи се до нея лични данни, които се съдържат в платформата му, и да се въздържа от по-нататъшно обработване на данните.

19 С решение от 4 януари 2019 г. DSB отхвърля тази жалба с мотива, че тя и предявеният през ноември 2017 г. граждански иск, посочен в точка 16 от настоящото решение, имат един и същ предмет, а именно изтриването на личните данни, отнасящи се до д-р G S, както са публикувани на посочената платформа.

20 В това отношение DSB приема, че от систематична гледна точка успоредното или последователно водене на производство пред надзорен орган и на съдебно производство противоречало на установения с ОРЗД механизъм за правна защита. Според този орган в подобно положение надзорният орган трябвало да се произнесе по същия въпрос като

този, с който е сезиран гражданският съд. Едновременното упражняване обаче на правото да се подаде жалба до надзорния орган и на правото на съдебна защита със същия предмет било недопустимо.

21 Д-р G S обжалва решението на DSB от 4 януари 2019 г. пред Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Австрия), който с решение от 4 декември 2020 г. отхвърля жалбата ѝ в момент, в който решението на гражданския съд от 23 юли 2020 г., с което се отхвърля искането на д-р G S, все още не е влязло в сила.

22 В това отношение Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) приема, че ОРЗД умишлено е въвел двойна система за правна защита. Този съд припомня, че тъй като регламентът се прилага пряко, националните разпоредби, които му противоречат, следва да не се прилагат. Ето защо подадената от д-р G. S жалба на основание член 77, параграф 1 от посочения регламент не може да бъде отхвърлена поради изложените от DSB мотиви, така че, напротив, следва да се потвърди принципната компетентност на този надзорен орган да се произнесе по жалбата.

23 В този контекст посочената юрисдикция все пак приема, че жалбата е просрочена, защото не бил спазен едногодишният срок за погасяване, предвиден в член 24, параграф 4 от Закона за защита на данните, в редакцията му, приложима към фактите по спора в главното производство. Тъй като подаването на просрочена жалба по член 77, параграф 1 от ОРЗД също води до отхвърлянето ѝ, жалбата на д-р G S била правилно отхвърлена.

24 В резултат на това както д-р G S, след като Verfassungsgerichtshof (Конституционен съд, Австрия) отказва да разгледа жалбата ѝ, така и DSB подават ревизионна жалба срещу решението на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд) пред Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд), който е запитващата юрисдикция.

25 Тази юрисдикция не споделя преценката на Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд), че жалбата на д-р G. S била просрочена. Тя обаче възнамерява да провери дали отхвърлянето на тази жалба по административен ред не може да бъде основано на други мотиви. След като припомня съдебната практика, установена с решения от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2), и от 7 декември 2023 г., SCHUFA Holding (Освобождаване от остатъка по задълженията) (C-26/22 и C-64/22, EU:C:2023:958), тази юрисдикция поставя въпроса по-специално за изтъкнатия от DSB мотив, изведен от наличието на висящо съдебно производство по жалба със същия предмет като този на посочената жалба по административен ред. В това отношение тя отбелязва, че член 94, параграф 1 от Федералния конституционен закон, в редакцията му, приложима към фактите по делото в главното производство, гласи, че съдът е независим от всички административни органи. Съгласно указанията, предоставени от запитващата юрисдикция, тази разпоредба установява принцип на разделение между правосъдието и администрацията, което означава, че за да бъде разгледано дадено дело, то трябва да бъде разпределено изцяло или на съдилищата, или на административните органи. Следователно посочената разпоредба не допускала съдилища и административни органи да се произнасят едновременно или последователно по един и същи спор.

26 В този смисъл запитващата юрисдикция има съмнения по въпроса дали жалба, подадена до надзорния орган на основание член 77, параграф 1 от ОРЗД, може да бъде отхвърлена с мотива, че по-рано е упражнена ефективна съдебна защита по член 79 от този регламент със същия предмет и че това производство е все още висящо пред сезирания съд.

27 В това отношение, за да се избегнат противоречиви решения, запитващата юрисдикция е склонна да приеме, че като се ръководи от предвидения в член 81, параграфи 2 и 3 от ОРЗД механизъм, би могло да се допусне, че когато има висящ спор пред гражданските съдилища и административните органи, вторият сезиран орган е длъжен поради принципа за предимство на първия сезиран да отхвърли искането на заинтересованото лице.

28 Тази юрисдикция отбелязва обаче, че ако жалбата по член 77, параграф 1 от ОРЗД бъде отхвърлена само за това, че има висящо съдебно производство, към момента на отхвърлянето все още няма решение по същество във връзка с твърдяното нарушение на защитата на личните данни, така че няма опасност от противоречиви решения.

29 Въз основа на това възниква въпросът дали следва да се прави разграничение между хипотезата, при която съдебното производство е висящо, и хипотезата, при която вече има постановено решение по същество, макар то все още да не е влязло в сила.

30 При тези условия Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли членове 77 и 79 от [ОРЗД], с оглед на съображенията на Съда в решенията от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2), и от 7 декември 2023 г., SCHUFA Holding (Освобождаване от остатъка по задълженията) (C-26/22 и C-64/22, EU:C:2023:958), да се тълкуват в смисъл, че предвидената в националното законодателство възможност за отхвърляне на жалба до надзорен орган по член 77 от [от този регламент] поради упражнено преди това право на съдебна защита по член 79 от [от посочения регламент] по същото дело, и поради обстоятелството, че е налице висящо производство пред съд, е допустимо правило за регулиране на взаимовръзката между тези средства за правна защита (по смисъла на посочената практика на Съда)?

2) Ако отговорът на първия въпрос е отрицателен, следва ли членове 77 и 79 от [ОРЗД], с оглед на съображенията на Съда в решенията от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2), и от 7 декември 2023 г., SCHUFA Holding (Освобождаване от остатъка по задълженията) (C-26/22 и C-64/22, EU:C:2023:958), да се тълкуват в смисъл, че предвидената в националното законодателство възможност за отхвърляне на жалба до надзорен орган по член 77 от ОРЗД поради обстоятелството, че във висящото производство по същото дело относно съдебната защита по член 79 от ОРЗД вече е взето решение по същество (макар то все още да не е влязло в сила), е допустимо правило за регулиране на взаимовръзката между тези средства за правна защита (по смисъла на посочената практика на Съда)?“.

По преюдициалните въпроси

31 С двата си въпроса, които следва да се разгледат заедно, по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 77, параграф 1 и член 79, параграф 1 от ОРЗД трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат надзорен орган, сезиран с жалба по член 77, параграф 1, да може да я отхвърли единствено с мотива, че преди това в съответствие с член 79, параграф 1 е упражнено право на съдебна защита със същия предмет, и въпреки че решението, постановено в това съдебно производство, все още не е влязло в сила.

32 В самото начало следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, за да се тълкува разпоредба от правото на Съюза, трябва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ, както и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 32).

33 На първо място, трябва да се отбележи, че членове 77 и 79 от ОРЗД са част от глава VIII от този регламент, която урежда по-специално способите за защита на правата на субекта на данни, когато негови лични данни са били подложени на обработване, за което се твърди, че противоречи на разпоредбите на посочения регламент. Така защитата на тези права може да се иска по-специално пряко от субекта на данни в приложение на членове 77—79 от същия регламент (вж. в този смисъл решение от 4 октомври 2024 г., Lindenapotheke, C-21/23, EU:C:2024:846, т. 47 и цитираната съдебна практика).

34 Във връзка с това, що се отнася до текста на членове 77—79, следва да се припомни, най-напред, че член 77, параграф 1 от ОРЗД предвижда, че без да се засягат каквито и да било други административни или съдебни средства за правна защита, всеки субект на данни има право да подаде жалба до надзорен орган. След това според член 78, параграф 1 от този регламент, без да се засягат каквито и да било други административни или несъдебни средства за защита, всяко физическо и юридическо лице има право на ефективна съдебна защита срещу отнасящо се до него решение на надзорен орган със задължителен характер. Накрая, член 79, параграф 1 от посочения регламент гарантира на всеки субект на данни, без по този начин да се засягат каквито и да било налични административни или несъдебни средства за защита, правото на ефективна съдебна защита, включително правото на подаване на жалба до надзорен орган съгласно член 77, параграф 1 от същия регламент (решение от 4 октомври 2024 г., Lindenapotheke, C-21/23, EU:C:2024:846, т. 48 и цитираната съдебна практика).

35 Съдът вече е постановил, че тези разпоредби на ОРЗД предоставят на лицата, които твърдят нарушение на същия, различни средства за правна защита, като всяко от тези средства трябва да може да се използва, „без да се засягат“ останалите (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 34).

36 От това следва, както отбеляза генералният адвокат в точка 46 от заключението си, че ОРЗД не предвижда приоритетна или изключителна компетентност, нито пък установява правило за предимство, що се отнася до извършваната от посочените в него административни или съдебни органи преценка, налице ли е нарушение на предоставените с този регламент права. Всъщност Съдът вече е постановил, че като средства за правна защита жалбата по член 78, параграф 1 от последния, която има за предмет проверка за законосъобразност на прието на основание член 77 от посочения регламент решение на надзорен орган, и жалбата

по член 79, параграф 1 от същия регламент могат да се използват успоредно и независимо (вж. в този смисъл решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2, т. 35).

37 На второ място, що се отнася до контекста, в който се вписват въпросните разпоредба на ОРЗД, следва да се припомни, че по силата на член 57, параграф 1, буква е) от този регламент всеки надзорен орган е длъжен на своята територия да разглежда жалбите, които всяко лице има право да подаде в съответствие с член 77, параграф 1 от въпросния регламент, когато счита, че обработване на свързани с него лични данни представлява нарушение на същия регламент, да разглежда предмета им, доколкото това е необходимо, и да информира жалбоподателя за напредъка и резултатите от разследването в разумен срок. Надзорният орган трябва да разгледа такава жалба с цялата дължима грижа (решение от 26 септември 2024 г., Land Hessen (Задължение за предприемане на действия на органа за защита на данните), C-768/21, EU:C:2024:785, т. 32 и цитираната съдебна практика). Както се потвърждава от съображение 129 от ОРЗД, този орган играе незаменима роля в системата за защита на личните данни, като допринася за последователното прилагане на разглежданията регламент в държавите членки.

38 На трето място, това контекстуално тълкуване се потвърждава от целите, преследвани с ОРЗД. В това отношение следва да се отбележи, че изборът на законодателя на Съюза да предостави на субектите, засегнати от обработването на лични данни, възможността да използват едновременно и независимо средствата за правна защита, предвидени в член 77, параграф 1 и член 79, параграф 1 от този регламент, е в съответствие с целта, преследвана от въпросния регламент, която, както следва от съображение 10, е да се гарантира високо ниво на защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни в Съюза. Освен това съображение 11 от същия регламент гласи, че ефективната защита на тези данни изисква укрепване на правата на субектите на данните.

39 Съдът вече е постановил, че предоставянето на няколко средства за правна защита подсилва посочената в съображение 141 от ОРЗД цел да се гарантира, че всеки субект на данни, който счита, че правата му по този регламент са нарушени, разполага с правото на ефективни средства за съдебна защита в съответствие с член 47 от Хартата (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 44).

40 Съдът също така подчертава, че изборът на законодателя на Съюза да остави на субектите на данни възможността да използват успоредно и независимо средствата за правна защита, предвидени, от една страна, в член 77, параграф 1 и член 78, параграф 1 от ОРЗД и от друга страна, в член 79, параграф 1 от този регламент, се вписва в целта на същия (вж. в този смисъл решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2, т. 42).

41 При това положение при липса на правна уредба на Съюза в съответната област всяка държава членка трябва да уреди, в съответствие с принципа на процесуална автономия на държавите членки, правилата за административните и съдебните производства, предназначени да гарантират високо ниво на защита на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 45).

42 Следователно именно въз основа на националните процесуални разпоредби запитващата юрисдикция трябва да определи как трябва да се прилагат предвидените в членове 77—79 от ОРЗД средства за правна защита (вж. в този смисъл решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2, т. 46).

43 По-специално правилата за прилагане на тези успоредни и независими едно от друго средства за правна защита не бива да поставят под въпрос полезното действие и ефективната защита на гарантираните с този регламент права (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 47).

44 Във връзка с това тези процесуални правила не трябва да са по-неблагоприятни от уреждащите съответните вътрешноправни средства за защита (принцип на равностойност) и не трябва да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от правния ред на Съюза (принцип на ефективност) (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 48).

45 В този смисъл Съдът подчертава, че когато определят процесуалните правила за съдебните производства по обжалване, предназначени да осигурят защитата на правата, предоставени от ОРЗД, държавите членки трябва да гарантират съблюдаване на правото на ефективни правни средства за защита и на достъп до безпристрастен съд, прогласено в член 47 от Хартата, който препотвърждава принципа на ефективна съдебна защита (решение от 12 януари 2023 г., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, C-132/21, EU:C:2023:2, т. 50).

46 В случая от акта за преюдициално запитване става ясно, че системата от средства за правна защита, предвидена в австрийското право, не допуска съдилища и административни органи да се произнасят едновременно или последователно по един и същ спор. В този контекст се поставя въпросът дали жалба, подадена до надзорния орган на основание член 77, параграф 1 от ОРЗД, може да бъде отхвърлена единствено на основание, че преди това е било упражнено право на съдебна защита на основание член 79 от този регламент със същия предмет и че свързаното с него съдебно производство все още е висящо.

47 Според запитващата юрисдикция подобна взаимовръзка между средствата за правна защита спомагало да се избегне приемането на противоречиви решения по едно и също искане. Тя обаче подчертава, че когато DSB отхвърля жалба, подадена на основание член 77, параграф 1 от ОРЗД, с мотива че в съответствие с член 79, параграф 1 от този регламент пред сезирания съд има висящо съдебно производство, този орган не може да бъде сигурен, че в рамките на това съдебно производство действително ще бъде постановено решение по същество. Такъв бил по-специално случаят, ако жалбата по съдебен ред бъде отхвърлена като недопустима, без да има произнасяне по същество.

48 В това отношение следва да се припомни, както бе посочено в точка 37 от настоящото решение, че по силата на член 57, параграф 1, буква е) от ОРЗД всеки надзорен орган е длъжен на своята територия да разглежда жалбите, които всяко лице има право да подаде в съответствие с член 77, параграф 1 от този регламент, когато счита, че обработване на свързани с него лични данни представлява нарушение на посочения регламент, и да разглежда предмета им, доколкото това е необходимо. Надзорният орган трябва да

разгледа такава жалба с цялата дължима грижа (решение от 7 декември 2023 г., SCHUFA Holding (Освобождаване от остатъка по задълженията), C-26/22 и C-64/22, EU:C:2023:958, т. 56 и цитираната съдебна практика).

49 В рамките на разглеждането този орган разполага, що се отнася до изброените в член 58, параграф 2 от ОРЗД корективни правомощия, със свобода на преценка по отношение на избора на подходящи и необходими средства (решение от 7 декември 2023 г., SCHUFA Holding (Освобождаване от остатъка по задълженията), C-26/22 и C-64/22, EU:C:2023:958, т. 68 и цитираната съдебна практика).

50 В това отношение Съдът е постановил, че процедурата по подаване на жалби, която не е сходна с тази по петиция, е замислена като механизъм, който да може да защити ефикасно правата и интересите на субектите на данни (решение от 7 декември 2023 г., SCHUFA Holding (Освобождаване от остатъка по задълженията), C-26/22 и C-64/22, EU:C:2023:958, т. 58).

51 Всъщност надзорният орган е длъжен да предприеме действия, когато приемането на една или повече от корективните мерки, предвидени в член 58, параграф 2 от ОРЗД, е подходящо, необходимо и пропорционално за отстраняване на констатирания недостатък и за гарантиране на пълното спазване на посочения регламент (вж. в този смисъл решение от 30 април 2025 г., Инспекторат към Висшия съдебен съвет, C-313/23, C-316/23 и C-332/23, EU:C:2025:303, т. 132).

52 Безспорно това задължение да предприеме действия изисква, когато надзорният орган е сезиран с жалба по член 77, параграф 1 от ОРЗД и когато е уведомен за съществуващо съдебно производство, образувано на основание член 79, параграф 1 от същия регламент със същия предмет, надлежно да вземе предвид при разглеждането на жалбата решението, с което това производство ще приключи окончателно.

53 Би противоречало обаче на същото това задължение лицето, засегнато от обработването на лични данни, да бъде лишено от възможността да се ползва от такъв механизъм за защита, когато на надзорния орган бъде позволено да отхвърли жалбата му с единствения мотив, че преди това е упражнено право на съдебна защита по член 79, параграф 1 от ОРЗД със същия предмет, и въпреки че решението, постановено в това съдебно производство, все още не е влязло в сила.

54 В този контекст, що се отнася до опасността от приемане на противоречиви решения във връзка с едно и също обработване на лични данни в рамките на една и съща държава членка, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 55 и 56 от заключението си, в случай като разглеждания в спора по главното производство тази държава членка би могла например да предвиди въвеждането на механизъм за спиране, по силата на който надзорният орган, сезиран с жалба по член 77, параграф 1 от ОРЗД, ще има възможността или ще трябва да спре висящото пред него производство, когато преди това е упражнено право на съдебна защита в съответствие с член 79, параграф 1 от този регламент със същия предмет. Подобно спиране би могло да остане в сила до постановяването на първото съдебно решение и евентуално в случай на обжалване на това съдебно решение, докато съдебно решение прекрати окончателно съответния спор.

55 В това отношение следва да се отбележи, че евентуалното спиране на разглеждането на жалба, подадена на основание член 77, параграф 1 от посочения регламент до надзорния орган в очакване на съдебно решение, изглежда, в съответствие както с изискването да се гарантира правото на ефективна съдебна защита, така и с изискването да се гарантира ефективна защита на правата по ОРЗД и да се избегне приемането на противоречиви решения, които могат да накърнят правната сигурност.

56 За разлика от това, когато надзорният орган отхвърли жалба с единствения мотив, че има висящо съдебно производство, образувано на основание член 79, параграф 1 от този регламент, от една страна, както бе посочено в точка 47 от настоящото решение, този орган не може да бъде сигурен, че в рамките на това съдебно производство действително ще бъде постановено решение по същество. От друга страна, подаването на нова жалба по административен ред може да се окаже невъзможно в хипотезата, при която националното право обвързва това със спазването на срок за допустимост, какъвто е настоящият случай, и този срок вече е изтекъл. При това положение не може да се изключи възможността лицето, засегнато от обработването на лични данни, да бъде лишено от всякаква ефективна защита, когато жалбата му по съдебен ред е отхвърлена на процесуално основание, без да е налице произнасяне по същество, или ако желае да оттегли жалбата си по съдебен ред.

57 Следователно, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 57 от заключението си, отхвърлянето на жалба, подадена до надзорния орган в положение като това по спора в главното производство, е в противоречие с принципа на ефективност, доколкото това правило за взаимовръзка между средствата за правна защита може да постави под въпрос ефективната защита на гарантираните от ОРЗД права.

58 От това следва, че запитващата юрисдикция трябва да провери дали разглежданите в главното производство разпоредби на националното право могат да осигурят ефективната защита на гарантираните от ОРЗД права, по-специално що се отнася до взаимовръзката между успоредни и независими едни от други средства за правна защита, с които разполагат лицата, засегнати от обработването на лични данни.

59 Предвид всички изложени по-горе съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 77, параграф 1 и член 79, параграф 1 от ОРЗД трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат надзорен орган, сезиран с жалба по член 77, параграф 1, да може да я отхвърли единствено с мотива, че преди това в съответствие с член 79, параграф 1 е упражнено право на съдебна защита със същия предмет, и въпреки че решението, постановено в това съдебно производство, все още не е влязло в сила.

По съдебните разноски

60 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 77, параграф 1 и член 79, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)

трябва да се тълкуват в смисъл, че

не допускат надзорен орган, сезиран с жалба по член 77, параграф 1, да може да я отхвърли единствено с мотива, че преди това в съответствие с член 79, параграф 1 е упражнено право на съдебна защита със същия предмет, и въпреки че решението, постановено в това съдебно производство, все още не е влязло в сила.

Подписи